

Avantprojecte de llei de foment de l'associacionisme

Preàmbul

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte

Article 2. Àmbit d'aplicació i entitats beneficiàries

Article 3. Definicions

Article 4. Principis de l'acció de foment de l'associacionisme

Títol II. Del foment de les associacions

Capítol I. Requisits generals i plans d'acció

Article 5. Requisits generals de les entitats beneficiàries

Article 6. Plans d'acció per al foment de les associacions

Capítol II. Mesures de reconeixement de les associacions

Article 7. Reconeixement institucional

Article 8. Reconeixement de les competències i els aprenentatges

Article 9. Reconeixement en l'àmbit de la millora de l'ocupabilitat

Capítol III. Mesures d'impuls de la participació

Article 10. Principis generals

Article 11. Espais de participació

Article 12. Participació en els processos normatius

Capítol IV. Mesures de suport

Article 13. Principis generals i tipologia d'accions de suport

Article 14. Accions d'assessorament i assistència tècnica

Article 15. Accions per a la simplificació administrativa dels processos

Article 16. Suport econòmic i finançament públic

Article 17. Foment del treball en xarxa

Article 18. Accions de facilitació d'ús d'espais i locals

Article 19. Accions d'impuls i suport a la formació

Article 20. Mesures d'impuls de l'ocupació de qualitat en el sector

Article 21. Mesures de suport per a la implementació del dret al temps

Capítol V. Promoció i sensibilització de les associacions

Article 22. Principis generals i accions

Article 23. Promoció i sensibilització en l'àmbit educatiu obligatori i postobligatori

Article 24. Promoció i sensibilització en l'àmbit universitari

Títol III. Del foment de les activitats d'interès general de les fundacions

Article 25. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 26. Requisits específics de les entitats beneficiàries

Article 27. Mesures de què poden ser beneficiàries

Títol IV. Del foment de les activitats d'interès general dels grups i plataformes informals

Article 28. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 29. Requisits dels grups i les plataformes informals beneficiàries

Article 30. Mesures de què poden ser beneficiàries

Títol V. Mesures de caràcter general per a la millora de la relació amb l'Administració i la coordinació administrativa

Article 31. Principis generals d'actuació i organització de l'Administració

Article 32. Interconnexió registral i censal

Disposicions addicionals

Primera. Revisió normativa i simplificació administrativa

Segona. Calendari de tramitació de les subvencions públiques

Tercera. Constitució, impuls i posada en marxa de la Taula de coordinació interadministrativa

Quarta. Mesures de reconeixement i ocupació pública

Disposicions finals

Primera. Desplegament reglamentari

Segona. Pressupost

Tercera. Mesures fiscals i altres mesures d'estímul del mecenatge

Quarta. Modificació de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme

Cinquena. Entrada en vigor

I.

Fins a l'aprovació de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, el concepte d'*associacionisme* no estava definit en cap text legal a Catalunya. D'ençà d'aleshores, aquest concepte s'ha entès com el fenomen que duu a les persones a implicar-se socialment cercant una finalitat comuna, uns objectius determinats o uns interessos concrets, amb respecte a uns valors també comuns com són, entre d'altres, la participació col·lectiva i compromesa, l'autoorganització, la implicació social sense ànim de lucre ni personal ni col·lectiu, el voluntariat, la gestió democràtica i la voluntat de transformació social o personal.

La voluntat individual d'associar-se i de formar part d'una col·lectivitat o d'un projecte comú, compartit amb altres individus i amb capacitat per transformar la societat, representa, sens dubte, un pas endavant de la societat contemporània. El fenomen de l'associacionisme és, doncs, un fenomen propi de la nostra era, que permet la creació d'instruments que enforteixen i apoderen la societat civil, la doten d'elements clau que li permeten tenir veu pròpia i capacitat de rèplica, d'incidència, amb capacitat de cogovernança i, si escau, de crítica cap a l'actuació dels poders públics, amb l'ànim de créixer com a societat, i compartir l'espai públic amb les administracions públiques i la resta d'agents.

L'esclat del fenomen de l'associacionisme és, per tant, un fenomen relativament recent. Tant és així que en la Declaració dels Drets de l'Home i del Ciutadà de 1789, en el marc de la Revolució Francesa, el dret d'associació no era un dret reconegut, aleshores impensable en el trànsit de l'edat moderna a l'edat contemporània, moment en què no es valoraven necessàries, més aviat al contrari, figures que s'interposessin entre el ciutadà i l'Estat. No és, doncs, fins ben entrat el segle XIX, que comença a aparèixer i a ser reconegut com a tal a l'Europa occidental, i, de manera particular a Catalunya, amb els primers moviments ateneïstes, les societats d'ajuda mútua, les corals claverianes, les cooperatives, i posteriorment els sindicats de classe. Aquestes iniciatives populars naixien de l'autoorganització i en resposta a les deficiències en els serveis bàsics a la població, tant en l'àmbit urbà com en el rural, en temes d'educació, cultura, sanitat o protecció social i van esdevenir una eina fonamental per a l'enfortiment i la construcció de la catalanitat

Van ser totes aquestes iniciatives, manifestacions d'un fenomen, l'associacionisme, que continuà creixent a finals del segle XIX i principis del segle XX amb l'auge dels moviments excursionistes, de l'escoltisme, dels clubs esportius i de la resta d'entitats que promovien l'oci, fins a l'arribada de la Guerra Civil i la instauració de la Dictadura a Espanya.

Durant el període de la Dictadura, l'associacionisme pateix, com tants altres espais de llibertat, una forta repressió i diversos intents de manipulació per posar-lo al servei del règim, malgrat les entitats es mantenen vives, esdevenint eines de cohesió social i escoles de democràcia i de formació. No obstant això, durant la darrera dècada d'aquest període fosc de la nostra història, l'associacionisme reviu, no sense traves, problemes ni persecucions, vehiculat a través dels intensos moviments veïnals reivindicatius de la millora de la qualitat de vida de les persones dels nostres barris, pobles i ciutats.

Amb l'arribada de la democràcia i l'estat de dret, es reconeix el dret d'associació, i l'associacionisme reneix amb força, conservant els seus valors i diversificant les seves actuacions i les seves formes d'organitzar-se, i esdevé un fenomen creixent, amb un alt grau d'incidència en els afers públics, aglutinador de la força de la societat civil organitzada que cerca objectius pel bé de l'interès general. Aquest fenomen conviu, ben entrat el segle XXI, amb els moviments socials emergents, que beuen dels valors i les idees de l'associacionisme i que s'adapten als valors d'una societat que canvia ràpidament.

L'associacionisme a Catalunya té, per tant, un origen i una estructura diversa i plural, tant des del punt de vista formal com des del punt de vista material. La riquesa del model associatiu a Catalunya és la clau de la seva consolidació i pervivència durant el pas del temps, malgrat les dificultats objectives, malgrat els sistemes polítics adversos, malgrat les opressions, persecucions o intents de manipulació. De fet, la diversitat associativa de Catalunya —diversitat de model, d'estructura, d'àmbit—, ha fet que els qui la combatien o que pretenien fer-ho hagin tingut tantes dificultats per sortir-se'n.

Dins d'aquesta diversitat, s'identifica clarament i es reconeix un tronc comú farcit d'elements compartits des de la diferència: la cerca del bé comú, la capacitat d'autoorganització, el respecte i l'impuls de la participació democràtica i l'esperit de cooperació i de transformació. D'aquesta manera l'associacionisme a Catalunya s'ha erigit com a veritable pal de paller d'una societat civil, compromesa i empoderada, constituint una autèntica estructura de país, que és capaç d'anar construint, sobre la base d'aquests elements comuns, una xarxa ciutadana sòlida, crítica i madura.

És aquest tronc comú el que permet identificar l'ampli marc d'actors que configuren el fenomen de l'associacionisme si aquest es contempla amb una mirada àmplia i generosa: grups o plataformes informals, de forta base local i territorial, amb capacitat d'autoorganització i d'interlocució; associacions de base, que utilitzen la forma jurídica d'associació per beure dels principis i les formes d'una realitat jurídica que encaixa amb els seus valors i les seves formes de fer, i entitats jurídiques diverses, com ara les fundacions, que comparteixin amb la resta les maneres de fer, els principis i el compromís amb el bé comú, i que demostrin que els valors de la participació democràtica i la militància formen part del seu compromís ètic.

II.

L'any 2016, el Govern de la Generalitat va impulsar l'organització del 3r Congrés Català de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya, que va celebrar la seva sessió plenària el 20 de maig després d'un intens treball previ, participatiu i d'ampli abast territorial, on les entitats van posar de manifest els reptes de l'associacionisme.

Les conclusions del 3r Congrés, fruit dels debats i les aportacions de centenars d'entitats participants, demanen l'impuls de les polítiques governamentals que enforteixin el sector, el dotin d'eines i recursos per continuar seva la tasca i promoguin els seus valors. Així és com bona part dels arguments i dels continguts que preveu aquesta Llei beuen de les conclusions del Congrés esmentat, que exigeix solucions a problemàtiques concretes que la Llei encara, com ara l'impuls d'accions d'assessorament i acompanyament des de les administracions; la simplificació de la càrrega administrativa en els diferents procediments d'accés als recursos públics; la millora del treball en xarxa entre les entitats i amb la resta d'agents; l'augment de la qualitat i de l'impacte de la formació i el major necessari finançament dels projectes i de les estructures administratives de les entitats —i en particular de les de segon nivell—, així com l'establiment de mecanismes que millorin la qualitat i l'impacte de l'acció associativa i que facin créixer el nombre de persones que s'involucren en el teixit associatiu.

III.

La Llei de foment de l'associacionisme pretén posar en valor i potenciar aquest fenomen, amb la finalitat d'enfortir-lo, fer-lo créixer i incentivar la conscienciació social sobre els seus valors i principis davant del conjunt de la població de Catalunya en el marc del que estableixen els articles 114, 118 i 166.2 de l'Estatut d'autonomia, que reconeixen a la Generalitat de Catalunya competència exclusiva en aquesta matèria, i els articles 124.4, 127, 134.f), 142.b), 153.b. i 161.1, que reconeixen competències de foment i impuls de l'associacionisme en àmbits o sectors determinats. Aquest objectiu d'enfortiment de l'associacionisme es vol aconseguir instant les administracions públiques de Catalunya a activar polítiques públiques de foment d'aquesta realitat, això és, apostar de manera decidida per implementar projectes i programes de provisió pública que reconeguin la tasca i el valor de les entitats, facilitin la seva participació decisiva en la presa de les decisions que afecta la col·lectivitat, despleguin accions de suport i d'acompanyament del dia a dia de les entitats i promoguin i sensibilitzin els seus valors davant de la població que viu a Catalunya.

La norma, a més, té com a objectiu regular la necessària coordinació de les administracions públiques catalanes en el disseny i la implementació de les seves accions de foment, dissenyar projectes de suport que siguin eficients i coordinats, amb l'objectiu que el Govern de la Generalitat i les administracions locals treballin conjuntament per a un mateix objectiu de manera interconnectada.

La Llei té també com a objectiu incorporar mecanismes de simplificació administrativa, sobretot en els processos que regulen la relació entre les entitats i les administracions públiques impulsant de manera destacada un projecte d'interconnexió registral i censal, amb l'objectiu de simplificar la relació de les entitats amb l'Administració en aquest àmbit. Finalment, la norma vol establir les bases de futures iniciatives legislatives en l'àmbit de la fiscalitat i el mecenatge de les entitats, així que Catalunya disposi de les competències per aprovar-les.

En definitiva, la Llei de foment de l'associacionisme pretén esdevenir un instrument eficaç per a l'impuls de mesures i accions concretes que permetin el creixement i la consolidació del teixit associatiu a Catalunya i el seu reconeixement com a valor públic; la provisió de polítiques públiques de foment més eficients, coordinades i col·laboratives; i la simplificació de les relacions de les entitats amb els poder públics per permetre que aquestes dediquin els màxims esforços i recursos possibles al desenvolupament dels seus projectes i accions de transformació de la societat.

IV.

El foment de l'associacionisme és, des d'aquesta perspectiva, una política pública clau i prioritària per als territoris que pretenen fer créixer, consolidar i enfortir la societat civil organitzada que té afany de transformar la realitat, mirant cap al bé comú.

Aquesta visió requereix iniciatives legislatives que, alhora que estableixen quins són els seus aspectes substantius —això és, les polítiques públiques de reconeixement, d'estímul de la participació, del suport i la promoció i de coordinació interadministrativa—, n'estableixen també els principis i valors. D'acord amb això, aquesta Llei assenjala la importància cabdal de l'enfortiment de les entitats amb respecte absolut a la seva autonomia, a fi de construir marcs relacionals basats en els principis de la confiança mútua, la subsidiarietat i la coresponsabilitat, l'eliminació de càrregues burocràtiques innecessàries i la transparència, col·laboració i complementarietat d'acció.

A més, amb aquest afany d'esdevenir un instrument eficaç que permeti transformar la societat en els termes indicats, la Llei delimita, de manera clara, no només la política substantiva i els principis i valors que l'han de regir, sinó també la naturalesa o definició del subjecte que pot ser receptor d'aquestes polítiques de foment. Així, la Llei preveu que les mesures de foment previstes beneficiïn preferentment les associacions, que són les entitats que, degut a la seva naturalesa i a les circumstàncies històriques, són les més vulnerables i fràgils i, per tant, són les organitzacions que necessiten un suport explícit, clar, directe i efectiu que les reconegui, les enforteixi i les situï en el mateix graó de fortalesa, reconeixement i interlocució que la resta d'agents que constitueixen la societat civil a Catalunya. És aquesta una necessitat evident, que la Llei encara, alhora que reconeix, a través de diversos mecanismes, el valor de les associacions, i hi fa explícit i preferent el seu suport.

Aquest enfocament de la Llei en les polítiques de foment, centrades essencialment en les entitats que tenen la forma jurídica d'associació, es complementa amb un altre element cabdal com és el fet de posar l'accent també en les finalitats de la seva actuació i en el respecte dels valors, principis i model de governança propi de l'associacionisme. Alhora exigeix que aquestes entitats mirin cap al bé comú i cap a l'interès general, si és que pretenen beneficiar-se de mesures específiques d'estímul i foment. Per tant, la Llei prioritza el foment de les associacions, però circumscrit a les associacions que duen a terme activitats d'interès general i compleixen aquests valors i models de governança. Altrament, si la Llei de foment de l'associacionisme prioritzés les entitats pel sol fet de tenir una determinada forma jurídica, amb independència de quina sigui la seva tasca i finalitats, podria conduir-nos a situacions no volgudes, que podrien beneficiar des de l'acció pública projectes i programes que no promoguin l'interès general sinó el particular d'uns quants.

Complementant aquest objectiu prioritari de la Llei, la Llei obre la porta a permetre que determinades entitats sense ànim de lucre que no tenen aquesta la forma jurídica d'associació també puguin beneficiar-se de les mesures de foment, sempre que aquest suport no entri en col·lisió o detriment amb el foment de les entitats de forma jurídica d'associació, i sempre que aquestes entitats portin a terme activitats d'interès general, comparteixin els principis, valors i models de governança propis de l'associacionisme i compleixin alguns requisits específics que les garanteixen formar part d'aquest marc comú.

Finalment, la Llei no oblida tampoc els grups o plataformes informals que beuen dels valors i principis de les associacions, ja que els obre la porta per l'accés a determinades mesures de foment, la naturalesa de les quals escaigui amb les necessitats i essència d'aquestes agrupacions, i posa l'accent en les mesures de suport per enfortir-les, en les accions d'acompanyament cap a la transformació en associació jurídica —si aquesta és la seva voluntat—, en les actuacions per fer créixer la seva massa social i la millora la seva qualitat d'intervenció, així com en les mesures per augmentar la seva capacitat d'interlocució amb l'Administració i l'obtenció d'un reconeixement explícit, sobretot de l'Administració més propera.

A més, la Llei aconsegueix, mitjançant la potenciació de les polítiques de foment que han d'articular les administracions locals de Catalunya, posar les bases necessàries per fomentar preferentment l'associacionisme més arrelat al territori, aquell que genera un impacte transformador que beneficia la comunitat més propera, de base territorial i participativa, que dinamitza els pobles i ciutats de Catalunya, i on la dimensió local i la proximitat d'acció són valors emergents.

En definitiva la Llei, en el seu conjunt, fa un pas endavant per fomentar un fenomen, l'associacionisme, que en el seu origen és ric, divers, diferent; que s'identifica i es reconeix en un conjunt d'aspectes troncats, com ara la cultura democràtica, el treball en xarxa per a la construcció de comunitat, l'afany transformador, el bé comú i l'interès general, així com l'esperit d'una governança comuna, regida pels principis de la participació democràtica i per una ètica, principis i valors compartits; alhora que prioritza de manera clara el suport i el foment de les entitats amb forma jurídica d'associació, molt majoritàries a Catalunya, que actualment es troben en una situació de més fragilitat.

V.

El marc jurídic català no disposava, fins a l'aprovació d'aquesta Llei, de cap normativa amb rang de Llei que regulés i desplegués aspectes essencials per al foment de l'associacionisme. Aquest fet provocava que les polítiques públiques que es pretenien impulsar des de les diferents administracions públiques catalanes per al foment de l'associacionisme sovint topessin amb regulacions o normatives que n'impedien el desplegament o que el limitaven, ja que regulaven unes realitats molt concretes sense una visió holística del fenomen de l'associacionisme, que afavoreixi realment enfortir les activitats de les entitats. Aquesta Llei ofereix un marc jurídic propi que ha de permetre superar aquestes situacions tot respectant la normativa específica aplicable a les associacions i fundacions com ara Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública; la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques; el Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

En definitiva, aquesta és una Llei que, per primer cop, regula des de l'especificitat, però a la vegada també des d'una visió global i holística, les mesures de foment que han d'impulsar les administracions públiques de Catalunya, fet que garanteix un marc regulador estable per a la població que viu a Catalunya i per a les entitats, però també per a les administracions públiques, com a responsables de la implementació de les accions.

VI.

La Llei dona resposta al mandat parlamentari vehiculat a través de la disposició transitòria tercera de la Llei 25/2015, del 30 de juliol. El fet que aquesta norma tingui l'origen en la disposició transitòria d'una altra Llei, que a la vegada duu per títol "del voluntariat i de foment de l'associacionisme", determina i condiona de manera clara el seu recorregut, plantejament i visió. En aquest sentit, la Llei es planteja com un complement necessari i indispensable de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, complement tant des del punt de vista material com des del punt de vista estratègic.

Des del punt de vista material, resulta obvi que la Llei té el seu origen substancial a l'article 26 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, que preveu un conjunt de mesures de suport i foment de l'associacionisme que les administracions públiques han d'articular, però sense cap indicació que determini, de manera clara i evident, la forma, les finalitats i els objectius específics de totes i cada una de les accions apuntades. D'acord amb això, aquesta Llei pren el relleu de l'article 26 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, i el desplega, amb la necessària força de Llei.

Des del punt de vista estratègic, la Llei regula el sector des d'un punt de vista diferent, per arribar a complementar l'acció d'impuls de l'associacionisme que va iniciar la Llei 25/2015, del 30 de juliol. En aquest sentit, si bé la Llei del voluntariat estableix un marc regulador centrat en la definició del model de l'acció voluntària model a Catalunya i en la protecció i el suport de les persones involucrades en les entitats, tant des de la condició de soci com des de la condició de voluntari no soci, aquesta Llei mira ara el fenomen de l'associacionisme des d'una altra perspectiva, per estimular que es fomenti des dels poders públics. Així doncs, un cop aprovada aquesta Llei, Catalunya disposa d'un binomi de lleis que es complementen i que encaixen perfectament en l'ecosistema jurídic i relacional de les entitats, ja que es disposa d'un marc regulador que defineix el model, que protegeix i reconeix les persones físiques que s'involucren en la vida associativa i que insta les administracions públiques a donar suport a les entitats esmentades. Garantits aquests tres aspectes, Catalunya disposa dels instruments necessaris per consolidar i enfortir el teixit associatiu i la seva acció transformadora.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Llei reflecteix el compromís de la Generalitat de promoure la implementació de polítiques públiques que estimulin, protegeixin i promoguin les activitats d'interès general de les associacions, de la resta d'entitats privades sense ànim de lucre i de les agrupacions i grups informals, basades en la participació col·lectiva i compromesa, assumides des de la seva llibertat, per potenciar l'activitat transformadora d'aquestes a fi de construir una societat compromesa, solidària, i amb capacitat de transformació, i en definitiva, per garantir els mecanismes propis d'una societat més justa i més crítica.

VII.

Aquesta Llei consta de 32 articles, dividits en 5 títols, 4 disposicions addicionals i 5 disposicions finals.

Les disposicions generals del títol I regulen l'objecte de la Llei, el seu àmbit d'aplicació, la tipologia d'entitats beneficiàries, i els principis i valors de l'associacionisme, així com un seguit de definicions de conceptes bàsics, que són clau per copsar l'abast objectiu i subjectiu de la Llei. És important destacar que la Llei impacta, en el seu àmbit d'actuació, sobre totes les administracions públiques de Catalunya, ja que defineix en què consisteix l'acció de foment i delimita amb precisió les entitats beneficiàries de les diferents mesures. En aquest sentit, la Llei pren partit per prioritzar les entitats destinatàries de l'acció de foment, i estableix la preferència per a totes les accions que impactin sobre les associacions que duen a terme activitats d'interès general. Destaca també el fet de definir els grups i les plataformes informals, i reconeix el rol que tenen en la societat actual i que de ben segur tindran en el futur més immediat.

El títol II regula les accions de foment de les associacions que les diferents administracions públiques han d'impulsar, en la mesura i amb la intensitat establerta en cada cas. Els diferents capítols d'aquest títol tenen una estructura idèntica: estableixen un primer article que defineix els principis generals de cada un dels tipus de polítiques de foment a impulsar per, tot seguit, definir quines mesures o accions concretes s'articularen. Amb caràcter previ a la descripció de les diferents mesures o accions, es defineixen en el primer capítol d'aquest títol, d'una banda, els requisits generals que han de complir les entitats destinatàries de l'acció de foment per esdevenir beneficiàries i, de l'altra, el contingut dels plans d'acció de foment de l'associacionisme que les administracions públiques haurien d'impulsar per tal de, en primer lloc, prioritzar les polítiques de foment en el seu àmbit territorial, i després dissenyar-les i implementar-les. Aquests són dos aspectes troncats de la Llei com a indicadors de la seva incidència estratègica.

El capítol II del títol II regula les mesures de reconeixement de les associacions: incideix en les mesures de caire més institucional, d'una banda, i en les mesures de reconeixement en l'àmbit educatiu —en la seva etapa obligatòria, postobligatòria i universitària— i en l'àmbit ocupacional, per tal que aquest tipus de mesures de reconeixement tinguin també una repercussió pràctica i instrumental.

El capítol III regula les mesures d'impuls de la participació: basa aquestes accions en la construcció d'espais idonis per fer possible una participació decisiva de les associacions i, a la vegada, en la potenciació de les eines i mecanisme existents per a facilitar la intervenció de les entitats en el procés d'elaboració de les normatives que els puguin afectar. Ambdues línies d'actuació esdevenen aspectes innovadors destacats en la relació entre els poders públics i les entitats.

El capítol IV recull un gran nombre de mesures de suport a les associacions, com ara l'assessorament i l'acompanyament, l'accés i la promoció a la formació, la disponibilitat d'espais o el foment del treball

en xarxa. En destaquen també les previsions per impulsar mesures de simplificació administrativa - tant en les fases més operatives dels processos administratius com en el moment de la interpretació de les normatives-, i les mesures que regulen novetats significatives en l'articulació de les línies de suport econòmic a les entitats, amb la incidència sobre les futures convocatòries de subvencions o ajuts de les administracions públiques, millorant els aspectes necessaris perquè aquestes siguin efectives i aconseguen les seves finalitats; així com l'establiment de mesures de millora de la formació, la millora de la qualitat de l'ocupació al sector i l'adaptació de l'associacionisme a la reforma horària i al dret al temps.

El capítol V recull les mesures de promoció i sensibilització, i fa èmfasi en els aspectes relacionats amb l'accés als mitjans de comunicació i les campanyes de difusió que han de permetre sensibilitzar la població envers el fenomen. També hi ha espai, en les disposicions d'aquest capítol, per apuntar mesures de promoció entre les persones més joves, i s'estableixen mesures concretes en l'àmbit educatiu.

El títol III regula els requisits específics que han de complir les fundacions per poder ser beneficiàries de les mesures de foment, en defineix i regula l'àmbit d'aplicació i el seu objecte. També en aquest títol s'explicita a quines mesures de foment poden accedir aquestes entitats si compleixen els requisits establerts.

El títol IV estableix la definició dels requisits que han de complir les plataformes i els grups informals per poder accedir a ser beneficiaris de les mesures de foment i els regula, i n'estableix l'àmbit d'aplicació i l'objecte. En aquest títol s'explicita també a quines mesures de foment poden accedir aquestes plataformes o grups informals si compleixen els requisits, i fa un èmfasi especial en aquelles que s'adeqüen a les necessitats i naturalesa d'aquestes agrupacions.

El títol V aborda la necessària tasca de regular quins aspectes cal articular per millorar la coordinació i l'eficiència de les polítiques de foment de les administracions públiques catalanes. La mesura més significativa però, entre les disposicions d'aquest títol, és l'impuls d'un sistema tecnològic que garanteixi la interconnexió i interoperabilitat registral entre els diferents registres i censos d'entitats sense afany de lucre titularitat de l'Administració de la Generalitat que funcioni i operi amb els principis de finestreta única i faciliti i simplifiqui la relació de les entitats amb l'Administració.

Les quatre disposicions addicionals estableixen els terminis i les condicions per al desplegament d'accions previstes en el text legal com ara la tasca de revisió normativa en pro de la simplificació administrativa, les mesures positives per millorar els calendaris de les línies d'ajut i subvenció, l'impuls i posada en marxa de la Taula de coordinació interadministrativa i el fet d'incorporar la valoració de la pràctica associativa com a mèrit en els processos de provisió de llocs de treball i selecció de personal de les administracions públiques de Catalunya.

Les cinc disposicions finals autoritzen el Govern a fer el desplegament reglamentari d'aquesta Llei. En relació amb el pressupost necessari, s'insta els òrgans i les administracions competents a promoure la supressió de taxes o, si escau, les exempcions i bonificacions que corresponguin en atenció a les finalitats perseguides per les entitats i al seu caràcter no lucratiu. També s'estableix, en l'àmbit de les competències de què disposa la Generalitat de Catalunya, que el Govern ha de presentar un Projecte de llei de mecenatge en què, entre d'altres, es defineixin incentius fiscals en les accions de mecenatge a favor de les associacions. Finalment, es modifica la Llei 25/2015, de 30 de juliol, per tal d'ajustar el seu encaix a la nova Llei, s'estableix l'adequació de les disposicions d'aquesta Llei a la normativa sectorial que regula el règim jurídic de les associacions i fundacions i es preveu la seva entrada en vigor.

Títol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte

1.1 Aquesta Llei té per objecte regular les mesures de foment de l'associacionisme que han de portar a terme les administracions públiques de Catalunya amb la finalitat d'enfortir-lo, fer-lo créixer i incentivar la conscienciació social sobre els seus valors i principis.

1.2 Les administracions públiques de Catalunya, amb la finalitat de fomentar l'associacionisme, han de promoure actuacions de reconeixement, d'impuls de la participació, de suport i assessorament i de

promoció i sensibilització, de manera coordinada, i establir els instruments i recursos necessaris per fer-ho, i apostar de manera decidida i preferent per potenciar les associacions.

Article 2

Àmbit d'aplicació i entitats beneficiàries

2.1 Aquesta Llei s'aplica a totes les administracions públiques de Catalunya en funció dels seus àmbits competencials.

2.2 Els beneficiaris de les mesures de foment previstes són les entitats sense ànim de lucre constituïdes com a associacions i fundacions i els grups i plataformes informals que compleixin amb el requisits exigits en aquesta Llei.

Article 3

Definicions

Als efectes exclusius d'aquesta Llei, s'entén per:

a) Associacionisme: fenomen social a través del qual les persones tendeixen voluntàriament a associar-se per complir una finalitat d'interès general sense ànim de lucre i assolir uns objectius comuns basats en la transformació social, a través de la participació democràtica i el compromís dels seus membres.

b) Foment de l'associacionisme: l'activitat de les administracions públiques que estimula, protegeix o promou l'activitat de les associacions, de les plataformes i grups informals i de la resta d'entitats sense ànim de lucre, basada en la transformació social a través de la participació i el compromís dels seus membres.

També s'entén per foment de l'associacionisme l'acció de les administracions públiques d'estimular i acompanyar la generació de noves associacions per tal de vehicular els anhels de la ciutadania compromesa que vol transformar la societat on viu, així com el suport i el reconeixement dels grups i plataformes informals que comparteixen els mateixos principis i valors que les associacions.

c) Activitats d'interès general: el conjunt d'accions, programes i projectes que porten a terme les associacions, les fundacions i les plataformes i grups informals que persegueixin el benefici col·lectiu i potencialment reuneixin les condicions per generar sinèrgies i aconseguir transformacions útils i valuoses per al conjunt de la societat.

d) Confederacions: entitats sense ànim de lucre formades per diverses federacions o associacions, amb un nexa comú, i que actuen com a representants d'una col·lectivitat, n'ofereixen suport i faciliten la coordinació per assolir millor les finalitats que els són pròpies, les quals són gestionades i dirigides amb criteris de democràcia interna i transparència.

e) Plataformes informals: agrupacions informals de persones que no tenen personalitat jurídica pròpia, que exerceixen la representació no formal d'entitats o persones i que comparteixen els valors i principis de l'associacionisme i que tenen la legitimitat per representar-los.

f) Grups informals: agrupacions de persones de base local, arrelades al territori i que no tenen personalitat jurídica pròpia, que des de la proximitat volen transformar i generar canvis a nivell local.

Article 4

Principis de l'acció de foment de l'associacionisme

Els principis que regeixen l'acció de foment de l'associacionisme per part de les administracions públiques de Catalunya són el respecte i la salvaguarda de l'autonomia de les entitats, la confiança mútua i la coresponsabilitat, la subsidiarietat, l'eliminació de càrregues burocràtiques innecessàries, el suport financer, la transparència, la col·laboració i la complementarietat d'acció, el foment de la participació i de la seva capacitat d'incidència, així com l'avaluació periòdica i la rendició de comptes.

Títol II

Del foment de les associacions

Capítol I. Requisits generals i plans d'acció

Article 5

Requisits generals de les entitats beneficiàries

5.1 Les associacions poden ser beneficiàries de les mesures de foment establertes en aquesta Llei, sempre que compleixen els requisits generals que s'indiquen a continuació, sens perjudici de l'obligació de complir també els requisits específics que es prevegin per a l'accés o gaudiment de determinades mesures de foment.

Les associacions hauran de declarar responsablement el compliment dels requisits per accedir a les mesures de foment.

- a) Dur a terme activitats d'interès general, d'acord amb la definició que conté l'article 3.
- b) Complir els següents principis i valors, propis de l'associacionisme:
- Màxima transparència en la seva gestió, funcionament i avaluació dels seus programes, d'acord amb la normativa aplicable.
  - Foment i impuls explícit de la participació de les persones vinculades a l'entitat, fent-les partícips de les decisions en els diferents àmbits d'actuació, compatible amb la seva forma jurídica.
  - Funcionament democràtic de l'organització, impuls de la paritat entre homes i dones en els òrgans de presa de decisions quan pugui ser d'aplicació i rotació periòdica dels càrrecs amb responsabilitat de govern, compatible amb la seva forma jurídica.
  - Gestió mediambientalment sostenible i coherent amb la seva missió i les finalitats de transformació social.
  - Impuls i foment del treball en xarxa amb la resta d'agents del territori.
  - Garantia de la perspectiva de gènere en el funcionament intern de l'associació i en l'elaboració, execució i avaluació dels projectes i activitats, i foment de la implementació de mesures o protocols d'abordatge de l'assetjament per raó de gènere i sexual
  - Comunicació inclusiva a través de l'ús del llenguatge no sexista ni LGBTfòbics i de missatges i imatges no discriminatòries ni estereotipades.
- c) Complir els següents aspectes organitzacionals i de governança de la seva missió:
- Que la presa de les decisions de l'entitat sigui responsabilitat i vagi a càrrec de les persones que configuren els seus òrgans de govern, les quals hi formen part de manera voluntària i no retribuïda.
  - Que existeixin mecanismes de participació interna de totes les persones vinculades a l'entitat, compatible amb la seva forma jurídica.
  - Que la seva activitat no sigui, principalment, la prestació de serveis a canvi de remuneració.
  - Que les persones que formen part dels seus òrgans de govern no estiguin contractades i retribuïdes per la mateixa entitat o per altres organitzacions vinculades, per prestar-hi serveis, sens perjudici del que estableix el Llibre tercer del Codi civil de Catalunya.
  - Que incorporin criteris d'ètica i equitat en les retribucions dels seus treballadors i apliquin la màxima transparència en els aspectes salarials de l'entitat.
- d) Establir i comunicar els mecanismes específics de retiment de comptes sobre l'activitat i la gestió de l'entitat.

5.2 Les administracions públiques de Catalunya han de vetllar perquè les associacions i la resta d'entitats sense ànim de lucre que regula el títol III d'aquesta Llei compleixin amb la declaració responsable del compliment dels requisits que estableix aquesta Llei, per tal de ser beneficiàries de les mesures de foment. L'incompliment o la falsedat en la declaració responsable formalment declarada comportarà la impossibilitat d'esdevenir beneficiari de les mesures de foment, sens perjudici de les altres mesures que la normativa vigent prevegi quan es produeix un incompliment d'aquestes característiques.

Article 6

Plans d'acció per al foment de les associacions

6.1 Les administracions públiques de Catalunya, d'acord amb allò previst a l'article 26 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, han de promoure les mesures de suport i foment de les associacions preferentment mitjançant l'aprovació dels plans d'acció o instruments de planificació estratègica anàlegs que defineixin i prioritzin les principals actuacions a implementar durant el seu període de vigència, els seus objectius i els indicadors d'avaluació.

6.2 Els plans d'acció o instruments de planificació estratègica anàlegs han de preveure mesures de foment que promoguin el reconeixement i el creixement de les associacions, impulsin la seva participació en els afers públics vinculats a la seva missió, ofereixin assessorament i suport tècnic, material, econòmic o que sensibilitzi la població, d'acord amb els principis següents:

- a) Les mesures de promoció del reconeixement han de consistir tant en accions que posin en relleu davant la població que viu a Catalunya el valor de les associacions i els seus programes com en accions que ofereixin un valor afegit a la tasca de les organitzacions i de les persones que les duen a terme.
- b) Les mesures d'impuls de la participació han de permetre vehicular espais estables d'interlocució amb l'Administració i potenciar la dimensió comunitària de les polítiques públiques que s'impulsen, posant en valor la veu de les associacions en la seva construcció i implementació.
- c) Les mesures d'assessorament i suport han de permetre enfortir i empoderar les associacions, posant al seu abast, de manera coordinada, recursos econòmics, formatius o d'assessorament, així com altres eines que facilitin la gestió i el desenvolupament dels seus projectes, programes i activitats.
- d) Les mesures de promoció i sensibilització han de posar en valor els valors i principis de les associacions davant la ciutadania, per convidar-la a participar dels afers col·lectius d'interès general.

6.3 Les mesures de foment previstes en els plans d'acció o instruments de planificació estratègica anàlegs tenen en compte també les federacions i confederacions. En aquest sentit, les administracions públiques de Catalunya poden preveure les mesures de foment específiques per a aquestes, incidir de manera singular en els aspectes relacionats amb l'accés al finançament públic, i potenciar l'enfortiment de les seves estructures administratives i el seu finançament al servei dels programes de suport i apoderament de les entitats federades o confederades que representen.

6.4 Els municipis de més de 20.000 habitants han d'impulsar, en l'exercici de les seves competències, les mesures de suport i foment de les associacions preferentment mitjançant l'aprovació dels plans d'acció o instruments de planificació estratègica anàlegs d'acord amb la regulació que preveu aquesta Llei.

El Govern de la Generalitat ha de donar suport als municipis per a l'elaboració dels seus plans d'acció local amb l'objectiu de disposar de la planificació de les corresponents mesures de foment de les associacions. Així mateix, a través del Departament competent en matèria d'associacionisme i voluntariat, ha d'elaborar un model de pla d'acció local i l'ha de posar a disposició de les administracions locals per facilitar-ne el disseny i l'elaboració.

6.5 Les diputacions provincials i els consells comarcals donaran suport als municipis de Catalunya per a l'impuls dels plans d'acció local o dels instruments estratègics anàlegs i de les mesures de foment que s'hi preveuen, en compliment de les obligacions en matèria d'assistència que regulen l'article 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, i els articles 28 i 30 del Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 4/2003, de 4 de novembre.

Capítol II

Mesures de reconeixement de les associacions

Article 7

Reconeixement institucional

7.1 Les administracions públiques de Catalunya reconeixen el valor públic i la capacitat de representar la veu col·lectiva que tenen les associacions, i, de manera específica, la seva vàlua com a agents educatius en els valors que li són propis, com ara el civisme, la democràcia i la cultura participativa.

7.2 Les administracions públiques de Catalunya reconeixen de manera específica les federacions i confederacions, en tant que agents representatius d'un sector o àmbit, amb capacitat d'interlocució i de construcció de projectes comuns que s'impulsen des de l'associacionisme.

Article 8

Reconeixement de les competències i els aprenentatges

8.1 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar les accions necessàries per al coneixement, dins del currículum escolar, dels valors propis de les associacions com ara el civisme, la democràcia, la igualtat de tracte i no-discriminació, la coresponsabilitat i la cultura participativa, estimulant també l'aprenentatge sobre el recorregut històric de l'associacionisme a Catalunya. Aquests valors s'han de treballar de manera transversal i vivencial en els programes educatius per reforçar el reconeixement de l'associacionisme.

Aquest reconeixement s'estén també a les etapes d'educació postobligatòria i als cicles de formació professional.

8.2 El Govern de la Generalitat ha de promoure les accions necessàries per al reconeixement en l'àmbit universitari dels valors i els aprenentatges vinculats a la participació de la ciutadania en les associacions, i respectar en tot cas la potestat de cada universitat, en el marc de la seva autonomia, per definir els plans d'estudis resultat de la suma de coneixements i competències formatives.

A aquests efectes ha de promoure accions que permetin:

a) Incorporar com a crèdit per a l'obtenció d'un grau la participació activa dels i de les estudiants en les associacions, sempre que aquesta participació sigui un dels objectius formatius de l'ensenyament i es vinculi a una competència a adquirir.

b) Convalidar els coneixements adquirits durant la participació activa dels i de les estudiants en les associacions, sempre que aquesta participació sigui un dels objectius formatius de l'ensenyament i es vinculi a una competència a adquirir.

c) Introduir en els plans docents de determinats estudis l'aprenentatge dels valors i principis de l'associacionisme i el seu reconeixement.

d) Impulsar els convenis de col·laboració amb les associacions que duen a terme activitats d'interès general per derivar estudiants en pràctiques en procés d'aprenentatge, i procurar el benefici mutu de totes tres parts.

e) Augmentar el nombre d'estudis, d'accions de recerca i publicacions sobre associacionisme en el marc de les universitats, i específicament els que permetin avançar en els sistemes d'avaluació de l'impacte de les polítiques públiques de foment per part de les administracions públiques i de l'impacte de l'associacionisme a la societat.

f) Facilitar i fomentar la creació d'associacions juvenils en el marc dels centres d'educació postobligatòria i als cicles de formació professionals.

g) Oferir recursos i formació permanent als equips docents sobre els valors propis de l'associacionisme.

8.3 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar d'acord amb la normativa vigent les accions necessàries per al reconeixement acadèmic de les competències i aprenentatges adquirits per les persones involucrades en els projectes i les actuacions de les associacions que duen a terme activitats d'interès general per a la seva convalidació o exempció amb formació formal. Les dites accions han de comptar amb la necessària col·laboració de les associacions, que han de certificar la participació activa de les persones que s'hi han involucrat, per facilitar el seu posterior reconeixement.

Article 9

Reconeixement en l'àmbit de la millora de l'ocupabilitat

El Govern de la Generalitat ha d'impulsar d'acord amb la normativa vigent les accions necessàries per al reconeixement de les competències i els aprenentatges adquirits per les persones involucrades en els projectes i les actuacions de les associacions que duen a terme activitats d'interès general per a la certificació de la seva qualificació professional.

Capítol III

Mesures d'impuls de la participació

Article 10

Principis generals

10.1 Les mesures que han d'implementar les administracions públiques de Catalunya per impulsar la participació de les associacions que duen a terme activitats d'interès general s'han de fonamentar en els principis següents:

a) La cooperació, la coproducció, la coavaluació de les polítiques públiques i el partenariat públic-social.

b) La proximitat, la transparència, la coresponsabilitat i el rendiment de comptes.

c) El foment d'una participació inclusiva i accessible per a tothom.

d) La garantia de la incorporació de la perspectiva de gènere, de l'exercici dels drets i de la igualtat de tracte i no-discriminació.

e) La incorporació de la dimensió comunitària en el disseny i la implementació de polítiques públiques.

10.2 L'exercici de la participació de les associacions que duen a terme activitats d'interès general ha de fonamentar-se en els principis de coresponsabilitat, legitimitat per articular un posicionament col·lectiu, representativitat qualitativa, cerca de l'interès general o col·lectiu i capacitat per compartir l'espai de participació en el marc de la construcció col·lectiva de les polítiques públiques, d'acord amb els paràmetres de l'acció comunitària.

Article 11

Espais de participació

11.1 El Govern de la Generalitat ha de potenciar el Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya com l'espai de participació estable de l'associacionisme, així com la resta d'espais de participació associativa vinculats als diferents departaments, i ha de portar a terme les accions necessàries per fer-ho possible.

11.2 El Govern de la Generalitat ha de donar suport a les administracions locals de Catalunya perquè constitueixin consells de participació per a les associacions que duen a terme activitats d'interès general del seu àmbit territorial. El suport ha de permetre a les administracions locals disposar d'eines que garanteixin la qualitat de la participació que es dugui a terme en aquests espais i el compliment dels principis generals que preveu l'article 10.

Article 12

Participació en els processos normatius

En la tramitació de projectes normatius que puguin impactar directament en les entitats, el Govern de la Generalitat ha d'impulsar mesures per potenciar la participació efectiva de l'associacionisme a través dels mecanismes ordinaris de participació previstos per la normativa aplicable.

Capítol IV Mesures de suport

Article 13

Principis generals i tipologia d'accions de suport

13.1 Les mesures de suport a les associacions que duen a terme activitats d'interès general que han d'implementar les administracions públiques de Catalunya s'han de fonamentar en els principis d'igualtat, concurrència i equitat, simplificació administrativa i impuls de la desburocratització, apoderament, coordinació interadministrativa, proximitat i subsidiarietat.

13.2 Les mesures de suport poden consistir en:

- a) Accions d'assessorament i assistència tècnica.
- b) Accions per a la simplificació administrativa dels processos.
- c) Suport econòmic i finançament públic.
- d) Foment del treball en xarxa entre les associacions, i entre aquestes i la resta d'agents.
- e) Accions de facilitació d'ús d'espais i locals per a l'acció associativa.
- f) Impuls i suport a la formació de les persones vinculades a les associacions.
- g) Mesures d'impuls de l'ocupació de qualitat en el sector.
- h) Mesures de suport per a la implementació de les mesures vinculades amb el dret al temps i cura.
- i) Qualsevol altra acció que suposi un suport a les associacions.

Article 14

Accions d'assessorament i suport tècnic

14.1 El Govern de la Generalitat ha d'implementar les accions necessàries per prestar l'assessorament i suport tècnic de les associacions que duen a terme activitats d'interès general amb la finalitat de millorar o facilitar la seva gestió i l'execució dels seus projectes i programes, d'acord amb els principis establerts a l'article 13. Aquest assessorament inclourà la perspectiva de gènere.

14.2 Els municipis de més de 20.000 habitants han d'implementar les accions d'assessorament i suport tècnic necessàries per a les associacions del seu àmbit territorial, que duen a terme activitats d'interès general, d'acord amb els principis establerts a l'article 13.

El Govern de la Generalitat ha de donar suport als municipis per implementar accions d'assessorament i suport tècnic a les associacions del seu àmbit territorial. Les diputacions provincials i els consells comarcals també hi donaran suport, en compliment de les obligacions en matèria d'assistència que regula l'article 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, i els articles 28 i 30 del Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 4/2003, de 4 de novembre.

14.3 L'abast i la intensitat de les accions d'assessorament i assistència tècnica que han d'impulsar les administracions públiques de Catalunya estan condicionats a les disponibilitats pressupostàries de cada exercici.

Article 15

Accions per a la simplificació administrativa dels processos

15.1 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar un procés de revisió exhaustiva de la normativa vigent que afecta les associacions en l'exercici de les seves activitats i avaluar la necessitat de modificar-la per simplificar i desburocratitzar la gestió dels tràmits i millorar els procediments.

15.2 El Govern de la Generalitat ha de facilitar i acompanyar les associacions cap a la seva transformació digital, atenent les seves peculiaritats, amb l'objectiu d'impulsar la simplificació de la seva gestió interna i de la seva interrelació amb l'Administració. Es posarà especial atenció a les associacions conformades per col·lectius susceptibles de patir la bretxa digital.

Article 16

Suport econòmic i finançament públic

16.1 Les administracions públiques de Catalunya han de convocar regularment programes d'ajuts i subvencions per tal d'oferir suport econòmic a les associacions que duen a terme activitats d'interès general d'acord amb la regulació d'aquest article, respectant els principis de publicitat, transparència, prevenció del frau, concurrència, objectivitat, igualtat i no-discriminació, eficàcia en el compliment dels objectius fixats per l'Administració atorgant, eficiència en l'assignació i la utilització dels recursos públics i desburocratització.

16.2 Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar la millora dels mecanismes de finançament públic de les associacions que duen a terme activitats d'interès general, respectant els principis previstos a l'apartat primer d'aquest article i aplicant els principis de coresponsabilitat, proporcionalitat, simplificació administrativa i avaluació de l'impacte de l'acció subvencionada.

16.3 Els procediments de concessió de subvencions en règim de concurrència competitiva que impulsin les administracions públiques de Catalunya adreçats a les associacions han de:

- a) Permetre l'accés universal i simplificat als ajuts.
- b) Utilitzar un llenguatge proper i entenedor que faciliti l'accés als procediments.
- c) Potenciar l'ús dels mitjans electrònics simplificats a través d'aplicatius corporatius.
- d) Impulsar programes que impulsin tant la implementació dels projectes d'intervenció de les associacions com els projectes de millora interna per a l'enfortiment i l'apoderament de les entitats, de les persones que s'hi vinculen i dels seus processos, en funció de les disponibilitats pressupostàries de cada exercici.
- e) Establir terminis justos i raonables en les diferents fases dels procediments respectant en tot cas els terminis mínims previstos a la normativa reguladora de les subvencions.
- f) Facilitar la planificació estratègica de les entitats amb programes d'ajuts de caire plurianual, sempre que sigui possible.
- g) Adaptar, sempre que sigui possible, els calendaris de publicació, tramitació, atorgament i pagament dels ajuts als cicles d'actuació i programació de les entitats.
- h) Fonamentar els procediments de control i justificació en la coresponsabilitat de les parts.

16.4 Les administracions públiques de Catalunya han de complir les obligacions següents en la tramitació dels procediments d'ajuts o subvencions en règim de concurrència pública per a les associacions:

- a) Acordar i fer públics, amb caràcter previ, els models tipus de bases reguladores dels procediments.
- b) Publicar les convocatòries d'ajuts o subvencions de manera anticipada i amb la màxima antelació possible, d'acord amb el que estableix la disposició transitòria segona d'aquest Llei.
- c) Fer efectiva, en tot cas, la fase de reformulació de la sol·licitud, sens perjudici que per la seva naturalesa sigui innecessària, i permetre'n un exercici universal i efectiu.
- d) Establir, de manera general i sempre que sigui possible des del punt de vista pressupostari, el pagament de bestretes de l'import atorgat.
- e) Preveure mecanismes de flexibilització en cas que el pagament de les bestretes no s'hagi produït amb l'antelació necessària, d'acord amb el principi de proporcionalitat. En tot cas, les administracions públiques no poden exigir la justificació dels ajuts o subvencions amb caràcter previ a l'ingrés efectiu de les bestretes dels imports atorgats per a aquells conceptes.
- f) Prioritzar i fomentar mecanismes simplificats de l'acreditació de la justificació, que permetin a les administracions disposar de la informació justificativa mínima necessària, i aplicar els principis de proporcionalitat i coresponsabilitat i de confiança mútua.
- g) Prioritzar i fomentar mecanismes de control i avaluació de les subvencions o ajuts sobre la base del resultat i l'impacte de l'activitat o del projecte, que complementin o substitueixin, si escau, els controls dels documents acreditatius sobre la base del compte justificatiu d'acord amb allò que estableixen els òrgans competents de control de les diferents administracions públiques convocants.
- h) Preveure instruments de control i fiscalització dels ajuts i les corresponents sancions en cas de mal ús dels recursos públics, si s'escau. En cas de comptar amb una moneda local, els municipis podran atorgar els ajuts en aquest instrument financer com a element de foment de l'economia social i solidària.

16.5 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar periòdicament programes d'enfortiment de les estructures de les federacions i confederacions, vinculats a actuacions d'apoderament de les entitats de primer nivell que representen, d'acord amb els principis i les obligacions previstos en aquest article.

Article 17

Foment del treball en xarxa

17.1 Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar accions de foment del treball en xarxa entre les associacions i d'aquestes amb la resta d'agents, amb la finalitat d'impulsar el treball col·laboratiu i la implementació de projectes, estratègies i actuacions conjuntes més eficients i coordinades amb l'objectiu d'enfortir el moviment associatiu i contribuir a assolir la missió d'aquest. Aquesta acció coordinada ha de fonamentar-se en el principi de subsidiarietat, evitar la duplicitat d'acció i fomentar la coexistència pacífica entre les actuacions de les associacions i de les administracions públiques.

17.2 Les accions de foment del treball en xarxa poden consistir en:

- a) L'impuls i l'organització d'activitats o programes que posin en coneixement i en relleu les iniciatives sectorials o territorials dels diferents agents.
- b) L'impuls d'espais d'interrelació on es puguin compartir coneixements, recursos, projectes i actuacions entre el món associatiu i la resta d'agents.
- c) L'impuls de convocatòries de línies de subvenció que fomentin el treball en xarxa i col·laboratiu entre les associacions.

- d) L'impuls de l'acció interseccional.
- e) L'impuls de l'acció intergeneracional.
- f) L'impuls de qualsevol altra actuació que fomenti la interconnexió dels diferents agents amb el món associatiu.

17.3 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar mesures de foment d'iniciatives que ofereixin el suport del món empresarial a les associacions, especialment aquelles que s'articulin a través de processos formatius, d'apoderament i de transmissió de coneixements. De forma prioritària, cal fomentar la interrelació entre el món associatiu i els projectes i iniciatives empresarials de l'Economia Social i Solidària.

17.4 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar programes de naturalesa diversa que fomentin la interrelació entre el món empresarial i el món associatiu, com ara:

- a) Accions de reconeixement de les bones pràctiques de treball col·laboratiu.
- b) Processos formatius i de capacitació per encarar els reptes de la col·laboració.
- c) Impuls d'espais de debat i reflexió.
- d) Qualsevol altra actuació que permeti acostar les associacions i el món empresarial i consolidar la relació i el treball conjunt.

17.5 Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar projectes de dimensió comunitària per construir, amb la resta d'agents implicats, projectes de col·laboració públicoprivats que fomentin territoris socialment responsables, teixint aliances estratègiques que facilitin i donin suport als projectes de les associacions que es duen a terme en un territori determinat.

17.6 Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar el treball en xarxa a través dels equipaments cívics i comunitaris de titularitat pública oberts a la població que viu a Catalunya, per tal que esdevinguin espais de participació, trobada i comunicació entre les associacions i la seva connexió amb la resta d'agents del territori, i potenciar-los com a centres d'impuls de l'acció comunitària al territori.

Article 18

Accions de facilitació d'ús i gestió d'espais i locals

18.1 Les administracions públiques de Catalunya han promoure accions per facilitar a les associacions que duen a terme activitats d'interès general la disponibilitat i el dret d'ús dels espais públics necessaris per desenvolupar la seva activitat associativa. Pel que fa als equipaments públics municipals, la cessió o l'ús dels espais es realitzarà dins de les possibilitats patrimonials dels ajuntaments, segons la disponibilitat i atenent al caràcter d'interès general de l'entitat i be col·lectiu recollits a l'article 3 c).

18.2 Les administracions públiques de Catalunya, en funció de les seves disponibilitats pressupostàries, han de vetllar i protegir els patrimonis materials de les associacions que duen a terme activitats d'interès general, i oferir mitjans per a la conservació i reparació dels immobles per poder-los adequar a les necessitats de les associacions propietàries com a les normatives d'accessibilitat i seguretat existents.

18.3 Les accions que poden portar a terme les administracions públiques de Catalunya poden ser:

- a) Programes que fomentin la diversificació de l'ús d'instal·lacions públiques i privades per fer-les accessibles a les associacions durant els espais de temps en què no s'utilitzen per a la seva activitat principal o ordinària.
- b) Convocatòria de línies de subvencions o ajuts per a l'accés, el manteniment o l'adaptació a les normes d'accessibilitat de locals o espais per a l'activitat associativa.
- c) Mesures de naturalesa tributària que fomentin la cessió o l'ús dels espais de titularitat privada per a l'activitat associativa
- d) Qualsevol altra que promogui l'accés i l'ús dels espais per a l'activitat de les associacions que duen a terme activitats d'interès general.

18.4 Les administracions públiques podran preveure la possibilitat de la gestió comunitària de béns públics, a través de la construcció d'un marc institucional propi que permeti reconèixer i promoure experiències ciutadanes d'ús comunitari d'espais públics susceptibles de ser cedits per a un ús i gestió comunitàries.

Article 19

Accions d'impuls i suport a la formació

19.1 El Govern de la Generalitat ha d'impulsar regularment la programació d'accions de formació de les persones involucrades en les associacions que duen a terme activitats d'interès general, preferentment vehiculades a través del marc del Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya i d'acord amb les prioritats establertes en el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat vigent.

19.2 Els municipis de més de 20.000 habitants han d'impulsar regularment accions de suport a la formació de les persones involucrades en les associacions del seu àmbit territorial que duen a terme activitats d'interès general, d'acord amb les prioritats establertes en els corresponents plans locals de foment de les associacions i amb la màxima coordinació amb el Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya.

El Govern de la Generalitat ha de donar suport als municipis per implementar accions d'impuls i suport a la formació. Les diputacions provincials i els consells comarcals també hi donaran suport, en compliment de les obligacions en matèria d'assistència que regulen l'article 36 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim Local, i els articles 28 i 30 del Text refós de la Llei de l'organització comarcal de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 4/2003, de 4 de novembre.

19.3 Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar les accions formatives d'acord amb els principis següents:

- a) Implementació amb un ampli abast territorial.
- b) Diversificar la formació en les modalitats presencials i no presencials.
- c) Perspectiva de gènere.
- d) Igualtat de tracte i no-discriminació.
- e) Formació i apoderament en tecnologies de la informació i la comunicació.
- f) Adquisició i certificació de les competències clau adquirides.
- g) Qualitat, professionalitat i especificitat.
- h) Certificació oficial i reconeixement formal.
- i) Accessibilitat universal.

Article 20

Mesures d'impuls de l'ocupació de qualitat en el sector

El Govern de la Generalitat ha d'impulsar de manera concertada accions i programes per potenciar i estimular l'ocupació de qualitat vinculada, tenint present que entre els objectius d'aquestes accions i programes estarà fomentar la millora de la qualitat en l'ocupació femenina i juvenil i en la dels col·lectius més vulnerables.

Així mateix, i en el marc de l'assumpció de competències que donin capacitat normativa, ha de vehicular i potenciar les accions executives específiques que es concertin en aquest àmbit.

Article 21

Mesures de suport per a la implementació d'aquelles accions que garanteixin els drets al temps

El Govern de la Generalitat ha d'impulsar les accions de suport necessàries per facilitar l'adaptació de les entitats a les mesures que garanteixin els drets al temps i a la cura. Aquestes accions també han de contribuir a una millora de la gestió del temps en les organitzacions i a valorar el temps d'implicació de les persones en l'associacionisme.

Capítol V

Promoció i sensibilització de l'associacionisme

Article 22

Principis generals i accions

22.1 Les administracions públiques de Catalunya han de portar a terme mesures de promoció i sensibilització de l'associacionisme que incentivin la conscienciació social sobre la rellevància de les associacions i dels seus valors davant la ciutadania, que incideixin de manera específica en col·lectius i àmbits estratègics.

Específicament, les administracions públiques de Catalunya fomentaran les associacions creades per dones que adrecin la seva acció a les dones i a la defensa dels seus drets tot impulsant la seva incorporació en els òrgans de decisió de les entitats, així com accions per al foment de l'associacionisme entre la infància i l'adolescència per tal que aquest col·lectiu pugui exercir el dret a associar-se amb l'acompanyament adequat.

22.2 Les administracions públiques de Catalunya, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, han d'impulsar regularment campanyes de promoció de l'associacionisme, a fi de sensibilitzar la població en general i cridar-la a participar en les associacions, amb una incidència especial en els col·lectius o àmbits en què sigui més necessari fer-hi incidència.

A aquests efectes, el Govern de la Generalitat ha de recollir en l'informe de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya, que ha d'elaborar de manera periòdica d'acord amb l'article 15.5.b) de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, les dades que permetin identificar els col·lectius o àmbits respecte dels quals és més necessari implementar aquestes mesures.

El Govern de la Generalitat ha d'articular els mecanismes necessaris per garantir la participació i la implicació del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya en el disseny, la implementació i l'avaluació de les campanyes de promoció de l'associacionisme que impulsi, d'acord amb els principis establerts a l'article 10.1 d'aquesta Llei.

22.3 Els mitjans de comunicació públics de Catalunya han de promoure els valors i principis de l'associacionisme a Catalunya per tal de transmetre'ls a la ciutadania.

Article 23

Promoció i sensibilització en l'àmbit educatiu obligatori i postobligatori

El Govern de la Generalitat, a través dels departaments competent en matèria educativa i en matèria de foment de l'associacionisme, ha d'impulsar acords de col·laboració entre els centres educatius i les associacions del territori per tal d'impulsar projectes conjunts entre la comunitat educativa i el teixit associatiu.

Aquests acords s'han d'estendre als centres educatius d'ensenyament postobligatori i de formació professional, per potenciar la promoció de l'associacionisme entre els centres i les associacions del territori.

Article 24

Promoció i sensibilització en l'àmbit universitari

El Govern de la Generalitat ha de promoure els valors i principis de l'associacionisme en l'àmbit universitari. A aquests efectes, el Govern de la Generalitat, a través dels departaments competents en matèria d'universitats i en matèria de foment de l'associacionisme, ha d'impulsar acords de col·laboració entre les universitats i les associacions del territori a fi de crear programes conjunts entre la comunitat universitària i el teixit associatiu.

Títol III

Del foment de les activitats d'interès general de les Fundacions

Article 25

Objecte i àmbit d'aplicació

25.1 Les administracions públiques de Catalunya, en funció dels seus àmbits competencials, han de fomentar també les activitats d'interès general que portin a terme les entitats sense ànim de lucre constituïdes com a fundacions que compleixin els requisits exigits en aquesta Llei.

25.2 L'acció de foment de les activitats d'aquestes entitats ha de promoure actuacions de reconeixement, d'impuls de la participació, de suport i assessorament i de promoció i sensibilització en els termes i amb les condicions previstes als articles següents.

Article 26

Requisits específics de les entitats beneficiàries

Les entitats destinatàries de les accions de foment regulades en aquest títol han de complir els requisits generals previstos a l'article 5 i els requisits específics que s'estableixen a continuació, per tal de poder ser beneficiàries de les mesures de foment:

- a) Que no estiguin vinculades a organitzacions amb ànim de lucre ni a les administracions públiques ni en siguin dependents ni hi tinguin l'origen.
- b) Que actuïn en alguns dels àmbits que preveu l'article 5 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol.

Article 27

Mesures de què poden ser beneficiàries

Les entitats destinatàries de les accions de foment regulades en aquest títol poden ser beneficiàries de les mesures de foment que preveuen els capítols I, II, III i IV del títol II, sempre que compleixen els requisits que preveu aquesta Llei.

Títol IV

Del foment de les activitats d'interès general dels grups i plataformes informals

Article 28

Objecte i àmbit d'aplicació

28.1 Les administracions públiques de Catalunya, en funció dels seus àmbits competencials, han de fomentar les activitats d'interès general que portin a terme els grups i plataformes informals, sempre que prioritzin les actuacions de les associacions, amb l'objectiu d'estimular i acompanyar els

esmentats grups i plataformes en la generació d'associacions que vehiculin els seus anhels i el compliment de la seva missió.

28.2 L'acció de foment ha de promoure actuacions de reconeixement, d'impuls de la participació i de suport i acompanyament, en els termes i amb les condicions previstes en els articles següents.

Article 29

Requisits dels grups i les plataformes informals beneficiàries

Els destinataris de les accions de foment regulades en aquest títol poden ser els grups i plataformes informals definits als apartats e) i f) de l'article 3 d'aquesta Llei, que compleixin els requisits següents:

- a. Dur a terme activitats d'interès general, d'acord amb la definició que conté l'article 3.c).
- b. Complir els principis i valors següents, propis de l'associacionisme:
- c. Màxima transparència en la gestió, el funcionament i l'avaluació dels seus programes.
- d. Foment i impuls explícit de la participació de les persones vinculades a l'agrupació o el grup informal, a fi de fer-les partícips de les decisions en els diferents àmbits d'actuació.
- e. Funcionament democràtic.
- f. Gestió sostenible i coherent amb la seva missió i amb les finalitats de transformació social.
- g. Impuls i foment del treball en xarxa amb la resta d'agents del territori.
- h. Garantia d'igualtat de tracte i no-discriminació per raó de religió o conviccions, capacitat, discapacitat, edat, origen racial o ètnic, sexe o identitat de gènere o orientació sexual o per altra condició social o personal.
- i. Garantia de la perspectiva de gènere en l'elaboració, execució i avaluació dels projectes i activitats.
- j. Comunicació inclusiva a través de l'ús del llenguatge no sexista i de missatges i imatges no discriminatòries ni estereotipades ni que fomentin la violència masclista ni la lgtbifòbia.
- k. Actuar en alguns dels àmbits previstos a l'article 5 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol.

Article 30

Mesures de què poden ser beneficiaris

Els grups i plataformes informals poden ser beneficiaris de les següents mesures de foment, sempre que compleixen els requisits que preveu l'article 29.

- a) Mesures de reconeixement institucional en els termes previstos a l'article 7.1 d'aquesta Llei.
- b) Mesures de reconeixement en l'àmbit educatiu i en l'àmbit de la ocupabilitat reconegudes a l'article 8 i 9.
- c) Mesures d'impuls i foment de la seva participació en els termes previstos als articles 10, 11 i 12 d'aquesta Llei, per tal d'augmentar la seva capacitat d'interlocució amb l'Administració.
- d) Mesures de suport en els termes previstos als articles 16, 17 i 18 d'aquesta Llei, que els permetin consolidar una estructura forta, de base jurídica associativa, desenvolupar els seus projectes amb sostenibilitat i qualitat i incrementar la seva base social.

Títol V

Mesures de caràcter general per a la millora de la relació amb l'Administració i la coordinació administrativa

Article 31

Principis generals d'actuació i organització de l'Administració

Les administracions públiques de Catalunya han de garantir l'eficiència i eficàcia de les polítiques públiques de foment de l'associacionisme que preveu aquesta Llei. A aquests efectes, han de procurar que aquestes s'implementin de manera transversal i coordinada entre les diferents àrees d'una mateixa Administració, respectant en tot cas la seva capacitat d'autoorganització.

Article 32

Interconnexió registral i censal

32.1 El Govern de la Generalitat ha de promoure la construcció d'un sistema que garanteixi la interconnexió i interoperabilitat registral entre els diferents registres i censos d'entitats sense afany de lucre titularitat de l'Administració de la Generalitat.

32.2 Aquest sistema ha de permetre l'accés i l'intercanvi d'informació sobre les entitats que operen a Catalunya i ha de funcionar sota els principis de finestra única i de simplificació administrativa.

Disposicions addicionals

Primera

Revisió normativa i simplificació administrativa

El Govern de la Generalitat ha d'elaborar, en el termini màxim d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, un informe que revisi la normativa vigent que afecta les entitats per donar compliment al que preveu l'article 15.1 de la Llei. L'informe es presentarà al plenari del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya per a la seva valoració i informe.

Segona

Calendari de tramitació de les subvencions públiques

El Govern de la Generalitat ha d'elaborar un pla de treball interdepartamental per avançar progressivament els calendaris de publicació de les convocatòries públiques d'ajuts i subvencions dels diferents departaments. L'objectiu del pla de treball és determinar el full de ruta necessari per aconseguir que en el termini màxim de tres anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les convocatòries d'ajuts i subvencions en règim de concurrència competitiva dels departaments de la Generalitat es publiquin, majoritàriament, amb una antelació mínima de dos mesos respecte de la data d'inici del període subvencionable.

Tercera

Constitució, impuls i posada en marxa de la Taula de coordinació interadministrativa

El Govern de la Generalitat impulsarà la constitució d'una Taula de coordinació interadministrativa com un espai formal de cooperació administrativa entre el Govern de la Generalitat i les administracions locals de Catalunya per tal coordinar les polítiques públiques de suport a l'associacionisme i els recursos que es posen a disposició de les entitats.

El departament de la Generalitat competent en matèria de foment de l'associacionisme ha d'impulsar l'acord de col·laboració entre les diferents administracions públiques de Catalunya que estableixi les condicions per a la posada en funcionament d'aquest òrgan de coordinació i en reguli el funcionament i la composició, les quals hauran de garantir la representació paritària de la Generalitat de Catalunya i de les administracions locals de Catalunya.

Quarta

Mesures de reconeixement i ocupació pública

El Govern de la Generalitat avaluarà en el termini màxim d'un any a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei el fet d'incorporar la valoració de la pràctica associativa com a mèrit en els processos de provisió de llocs de treball i selecció de personal de les administracions públiques de Catalunya.

Disposicions finals

Primera

Desplegament reglamentari

S'autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta Llei.

Segona

Pressupost

–1 El Govern ha de garantir als ens locals els mitjans suficients per al desenvolupament d'aquesta llei, especialment pel que fa a les actuacions referides als municipis de més de 20.000 habitants.

–2 Així mateix, els òrgans i les administracions competents han d'analitzar i promoure, si escau, la supressió de taxes o, si escau, les exempcions i bonificacions que corresponguin en atenció a les finalitats perseguides per les entitats i al seu caràcter no lucratiu.

Tercera

Mesures fiscals i altres mesures d'estímul del mecenatge

1. En l'àmbit de les competències de què disposa la Generalitat de Catalunya, el Govern ha de presentar un Projecte de Llei de mecenatge en què, entre d'altres, es defineixin incentius fiscals en les accions de mecenatge a favor de les associacions. Aquesta normativa, pel que fa a l'associacionisme, ha de definir la tipologia i naturalesa de les accions de mecenatge a Catalunya, així com els requisits i procediments que han de complir les associacions que duen a terme activitats d'interès general a Catalunya per esdevenir beneficiàries d'aquestes accions, amb l'objectiu d'equiparar fiscalment aquestes associacions a les fundacions.

2. Les polítiques públiques de mecenatge a Catalunya han de tenir com a finalitat:

a) Impulsar polítiques públiques de foment del mecenatge, de manera transversal i coordinada.

- b) Promoure i sensibilitzar la població en general i les organitzacions empresarials per col·laborar amb les associacions que duen a terme activitats d'interès general i obtenir-ne un benefici de naturalesa fiscal o administrativa.
- c) Estimular la diversitat en les formes de suport a les associacions, més enllà del suport econòmic, amb la previsió dels beneficis fiscals o administratius.
- d) Capacitar el personal de les administracions públiques a través de processos formatius que els permetin orientar les associacions en relació amb l'obtenció de finançament privat.
- e) Impulsar el micromecenatge de les associacions.
- f) Estimular el mecenatge a favor de les federacions i confederacions.
- g) Qualsevol altra que s'estableixi que estigui alineada amb aquests objectius.

Quarta

Modificació de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme.

Es modifica el títol de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, que queda redactat de la manera següent: "Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i l'associacionisme".

Es deroga la secció quarta del capítol III de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme.

Es modifica l'article 3 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, suprimint la lletra d) actual i redactant un nou apartat amb el contingut següent:

"d) Entitat de base associativa: l'entitat privada sense ànim de lucre, amb forma jurídica d'associació, en la qual totes les persones que en formen part i hi participen activament tenen la condició de soci o sòcia".

Es modifica l'article 15.4 de la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, suprimint la lletra c) actual, quedant redactat de la manera següent:

"4. El Govern, per a complir les finalitats que estableixen els apartats 1, 2 i 3, s'ha de dotar de dos instruments que han de vertebrar i garantir el model de relació de l'Administració de la Generalitat amb les entitats:

- a) El Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya.
- b) El Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat."

Cinquena

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor als 20 dies des de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.